

POLITIK, ŠTÁTNIK A MYSLITEĽ

Generálny tajomník KSČ s. Gustáv Husák 60-ročný

Generálny tajomník Komunistickej strany Československa s. Gustáv Husák dožil sa dňa 10. januára 1973 60 rokov. Pripomíname si toto významné výročie v našom časopise, pretože s. G. Husák ako politik a štátnik venoval vo svojej zodpovednej práci veľkú pozornosť aj otázkam marčizmu-leninizmu, vedy, filozofie a ideológie. Pri tejto príležitosti uverejňujeme z Husákovho prejavu na XIV. zjazde KSČ niektoré myšlienky týkajúce sa úlohy vedy a najmä spoločenských vied v našom spoločensko-politickom vývine.

*

Rozvoj socialistickej spoločnosti je nerozdučne spojený s rozvojom vedy. Využitie vedeckých poznatkov vo výrobe, v technike, organizácii riadenia, vzdelania a osvety sa stáva základným činiteľom rastúcej produktivity spoločenskej práce. Stojí pred nami úloha organicky spojiť vymoženosti vedeckotechnickej revolúcie s prednosťami socialistickej spoločnosti, ako to aj na XXIV. zjazde Komunistickej strany Sovietskeho zväzu veľmi výrazne zdôraznil i súdruh Brežnev.

V rokoch výstavby socializmu nesmierne sa rozšírila základňa vedeckých ústavov a inštitúcií. Naš štát vynakladá na vedu značné prostriedky. S čím však nemôžeme byť v nijakom prípade spokojní, to je nízka spoločenská efektívnosť vedeckej práce. Ak chceme dosiahnuť obrat, musíme spolu s odstraňovaním prekážok vo výrobe, kde sa nie vždy prejavuje záujem o vedecký pokrok, neustále a rozhodne prekonávať tendencie k samoúčelnosti vo výskume, ktorý dosiaľ nebol — už od veľby výskumných úloh — dostatočne začlenený do celkového zápasu o praktický vedeckotechnický pokrok.

Oblasť vedeckých a výskumných ústavov i vysokých škôl silne poznačil vplyv pravicových oportunistov a antisocialistických síl a niektoré z nich boli priamo centrami tohto rozvratného pôsobenia. K tomu prispieval aj uvoľnený pracovný režim, nepatrná kontrola plánov a výsledkov práce jednotlivcov i kolektívov.

Aj v oblasti vedy a vysokých škôl sa postupne dosahuje náprava. Uvítali sme iniciatívu mnohých popredných vedcov, pracovníkov výskumu i vysokých škôl, ktorí sa tak z politickej, ako aj odbornej stránky usilujú o konsolidáciu v tejto oblasti. Máme vynikajúcich pracovníkov v oblasti vedy i niektoré pozoruhodné výsledky vedeckovýskumnej práce a hlboko si ich vážime. Veríme v statočné úsilie väčšiny našich vedeckých pracovníkov a chceme sa vo zvýšenej miere opierať o konkrétne výsledky ich práce.

Budeme hľadať spôsob ďalšieho využitia našej rozvinutej vedeckej základne, koncentrovania síl na hlavné úlohy, jej priblíženia sa k výrobe a praxi a utvárať také podmienky, aby tvorivá práca vedeckej inteligencie oveľa viac prispievala k ďalšiemu rozvoju socializmu. Nie je to podradná otázka. Využitie vedeckotechnickej revolúcie sa stáva kľúčovou záležitosťou v ďalšom rozvoji. Budeme sa sústavne zaoberať otázkami vedeckej práce a jej využitia pre rozvoj našej vlasti.

Osobitné problémy sú v oblasti spoločenských vied. Vieme, ako poväčšine zle obstáli v nápore revizionistických síl a čím k nemu sami prispeli. Dokonca stranické pracoviská — ako Ústav dejín KSČ, Ústav pre politické vedy, Vysoká škola politická — tieto vplyvy ťažko postihli. V priebehu dvoch rokov sa urobili mnohé opatrenia pre nápravu. Stojí však pred nami závažná úloha organizovať, rozvinúť prácu vo všetkých spoločenskovedných disciplínach, vo vedeckých ústavoch a na vysokých školách a sily teoretického frontu oddané marxizmu-leninizmu zapojiť do ideologickej ofenzívy našej strany, do zápasu o formovanie socialistickeho vedomia pracujúcich, do boja s buržoáznymi a maloburžoáznymi myšlienkami a tendenciami, do objasňovania naliehavých problémov ďalšieho vývoja socialistickej spoločnosti.

(Gustáv Husák, *Vybrané prejavy*.
Bratislava 1972, s. 259—260)